

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 18 października 2021 r.

ZP-KNPS.431.6.35.2021.HS

Pani
Magdalena Stefańska
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wałbrzychu

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 13 - 16 lipca 2021 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) zespół kontrolerów: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Agnieszka Kukuryka-Szymuś – inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, ul. Kilińskiego 1, 58-300 Wałbrzych z zakresu realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 19 i art. 20 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 13 lipca 2021 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2021 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Magdalena Stefańska zatrudniona na stanowisku Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu od dnia 1 października 2018 r., która ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w tym okresie.

Podpisany w dniu 20 września 2021 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w zakresie zgodności zatrudnienia

pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek funkcjonował w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha Nr XIV/104/11 z dnia 21 czerwca 2011 r. ze zmianami.
- Regulamin Organizacyjny przyjęty Zarządzeniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu Nr 4/17 z dnia 2 stycznia 2017 r. ze zmianami.

Analiza dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, znajdujących się w aktach osobowych pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu wykazała, że osoby zatrudnione na stanowiskach związanych z merytoryczną działalnością jednostki realizujące zadania własne powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej z zakresu pomocy społecznej, posiadają wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodne z art. 116 i 156 ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 250 zł (od 30.05.2021 r. w wys. 400 zł) wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy otrzymywali pracownicy socjalni, zatrudnieni w MOPS, którzy świadczyli pracę socjalną w środowisku. W aktach osobowych pracowników znajdują się stosowne pisma o przyznaniu powyższego dodatku oraz przyjęte i podpisane zakresy czynności.

Dyrektor i Zastępcy Dyrektora MOPS w Wałbrzychu spełniają odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. posiadają wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Organ kontrolny ustalił, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu realizował zadania własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 1, 2, 6, 10, 12, 13, 14, 15, 17, 18 i 19 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami (pkt 1),
- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa (pkt 2),

- przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom uprawnionym (pkt 6),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób (pkt 10),
- prowadzenia ośrodka interwencji kryzysowej (pkt 12),
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach (pkt 13),
- szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 14),
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 15),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17),
- sporządzania, zgodnie z art. 16 a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 18),
- utworzenia i utrzymywania powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 19).

MOPS w Wałbrzychu nie prowadzi w ramach zadań własnych powiatu mieszkań chronionych, ale realizuje niniejsze zadanie w ramach zadań własnych gminy. Prowadzi natomiast Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży, mieszczący się w Wałbrzychu przy ul. Ogrodowej 2a.

Zadanie z art. 19 pkt 7 w zakresie udzielania pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno - wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się nie było realizowane z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie.

MOPS nie realizował zadania polegającego na podejmowaniu innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzeniu i realizacji programów osłonowych, z uwagi na fakt, że programy dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy, wspierania rodziny, osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania narkomanii są realizowane w ramach zadań gminy (pkt 16).

W okresie objętym kontrolą do MOPS w Wałbrzychu nie wpłynęły żadne wnioski od cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (art. 19 pkt 8).

Na terenie Gminy Wałbrzych działają domy pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym (art. 19 pkt 10 ustawy): Dom Seniora Rusinowa mieszczący się w Wałbrzychu przy ul. Osiedle Górnicze 19a, Dom Seniora Biały Kamień mieszczący się przy ul. Andersa 162 (domy przeznaczone dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekłe somatycznie chorych) oraz Dom Pomocy Społecznej mieszczący się przy ul. Zachodniej 17 przeznaczony dla osób przewlekłe somatycznie chorych.

Zadanie wynikające z art. 19 pkt 12 ustawy dotyczące prowadzenia ośrodka interwencji kryzysowej jest realizowane. Na terenie Miasta Wałbrzycha z dniem 1 stycznia 2017 r. utworzono Ośrodek Interwencji Kryzysowej mieszczący się w Wałbrzychu przy ul. Ogrodowej 2a.

Ustalono, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu nie realizuje zadań powiatu z zakresu administracji rządowej wynikających z art. 20 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4 ustawy, które dotyczą:

- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 marca 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacania za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 1),
- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 2),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwoju specjalistycznego wsparcia (pkt 3),
- udzielania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej (pkt 4).

MOPS w Wałbrzychu nie realizował zadania wskazanego w art. 112 ust. 3 ustawy, dotyczącego wytaczania na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne. Zastępca

Dyrektora Ośrodka wyjaśnił, że pracownicy socjalni udzielali informacji w zakresie zasad składania wniosków (...).

MOPS w Wałbrzychu nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 112 ust. 4 ustawy). Jednak, jak zapewnił Zastępca Dyrektora Ośrodka, informowano o zasadach ubiegania się o ustalenie stopnia niepełnosprawności, przekazywano niezbędne druki.

Zadanie w zakresie sprawowania nadzoru nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji było realizowane poprzez bezpośredni nadzór sprawowany przez Kierownika Centrum Wsparcia Socjalnego, który podlega Zastępcy Dyrektora MOPS (art. 112 ust. 8).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu koordynuje realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 112 ust. 9).

Dyrektor MOPS w Wałbrzychu składał Radzie Miejskiej Wałbrzycha coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 112 ust. 12 ustawy).

Miasto Wałbrzych realizowało również zadanie wynikające z art. 112 ust. 13 ustawy polegające na opracowywaniu i wdrażaniu lokalnych programów pomocy społecznej.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie nr 1 (M.D.) w wywiadzie środowiskowym część IV sporządzonym w dniu 30.03.2020 r. ustalono, że dochód osoby samotnie gospodarującej z miesiąca lutego 2020 r. wyniósł 928,90 zł. Na dochód, o którym mowa, wg informacji zawartych w wywiadzie złożyły się alimenty otrzymywane przez Stronę od ojca w wysokości 400,00 zł oraz uzyskiwana od MOPS pomoc na kontynuowanie nauki w wysokości 528,90 zł. Z uwagi na fakt, że niniejszy wywiad przeprowadzony został dla potrzeb otrzymywanej przez Stronę pomocy na kontynuowanie nauki w dochodzie rodziny nie

powinno uwzględniać się otrzymywanej pomocy z tego tytułu. Dochód Strony dla potrzeb tego świadczenia z miesiąca lutego 2020 r. wyniósł zatem 400,00 zł, a nie jak ustalono 928,90 zł.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy przy ustalaniu prawa do pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki do dochodu nie wlicza się pomocy pieniężnej, o której mowa w art. 88 ust. 1.

2. W sprawie nr 2 (P.P.) w wywiadzie środowiskowym część IV sporządzonym w dniu 2.03.2020 r. ustalono, że łączny dochód dwuosobowej rodziny z miesiąca lutego 2020 r. wyniósł 876,60 zł. Na dochód rodziny złożyły się alimenty otrzymywane przez Panią P.P. od ojca w wysokości 260,00 zł oraz uzyskiwana z MOPS w Wałbrzychu pomoc na kontynuowanie nauki w wysokości 616,60 zł. Z załączonych do akt sprawy dokumentów wynika, że w miesiącu lutym 2020 r. Strona otrzymała alimenty w wysokości 260,00 zł oraz pomoc na kontynuowanie nauki w wysokości 528,60 zł. Dochód faktyczny rodziny zatem z miesiąca lutego 2020 r. wyniósł 788,60 zł. Jednakże z uwagi na fakt, że w niniejszej sprawie wywiad przeprowadzony został dla potrzeb otrzymywanej przez Panią P.P. pomocy na kontynuowanie nauki w dochodzie rodziny nie powinno uwzględniać się otrzymywanej pomocy z tego tytułu. Dochód rodziny dla potrzeb tego świadczenia z miesiąca lutego 2020 r. wyniósł zatem 260,00 zł.

Analogicznie jak w sprawie nr 1 M.D. przy ustalaniu prawa do pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki do dochodu nie wlicza się pomocy pieniężnej, o której mowa w art. 88 ust. 1, o czym stanowi art. 10 ust. 2 ustawy.

W sprawdzonych sprawach dotyczących prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wydana w sprawie Nr 17 (I.K.) decyzja administracyjna MOPS/4072/000198/2020 z dnia 13.05.2020 r. orzekająca umieszczenie Ww., który do dnia 25.05.2020 r. przebywał w DPS w Nowej Rudzie w Domu Seniora „Rusinowa” nie została doręczona Stronie. W aktach sprawy nie było dokumentu potwierdzającego odbiór decyzji przez Pana I.K.

Właściwe doręczenie decyzji ma kluczowe znaczenie dla jej wykonania. Czynności materialno-techniczne doręczenia są sformalizowane ze względu na konieczność ścisłego określenia faktów powodujących skutek prawny. Ścisłe przestrzeganie tych wymagań

formalnych należy do obowiązków organu administracyjnego, albowiem od skuteczności doręczenia zależą w wielu przypadkach uprawnienia procesowe i materialno-prawne stron. Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.), zwanej dalej „k.p.a.” organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego (...), przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia (art. 46 § 1 k.p.a.).

Przepisy art. 39 i następane k.p.a., regulujące kwestie doręczeń w postępowaniu administracyjnym, nie mają w żadnym stopniu charakteru uznaniowego, są to przepisy bezwzględnie obowiązujące. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany.

2. W sprawie Nr 20 (W.K.) Ośrodek nie wydał decyzji administracyjnej orzekającej o umieszczeniu Strony na okres od 9.09.2020 r. do 30.11.2020 r. w Domu Seniora „Rusinowa” w Wałbrzychu. Z akt sprawy wynika, że Pan W.K. na swój wniosek z dnia 22.07.2019 r. został decyzją MOPS/4072/000387/2019 z dnia 19.08.2019 r. skierowany do domu pomocy społecznej przez MOPS w Wałbrzychu gdzie przebywał od dnia 9.09.2020 r. Z pkt 2 rozstrzygnięcia niniejszej decyzji wynika, że opłata za pobyt w domu pomocy społecznej oraz termin umieszczenia zostaną ustalone odrębną decyzją. W dniu 28.09.2020 r. Ośrodek wydał decyzję ustalającą odpłatność Strony za DPS, ale nie orzekł o umieszczeniu Ww. w placówce. Dopiero w dniu 1.12.2020 r. wydano decyzję zmieniającą, którą umieszczono Pana W.K. w DPS oraz ustalono opłatę za pobyt od dnia 1.12.2020 r.

Zgodnie z treścią art. 59 ust. 2 ustawy, decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej. W przypadku regionalnych domów pomocy społecznej decyzję wydaje marszałek województwa, z zastrzeżeniem ust. 5. Z przytoczonej wyżej normy prawa bezspornie wynika, że umieszczenie osoby w DPS odbywa się w drodze wydania stosownej decyzji w tym przedmiocie.

W sprawdzonych sprawach dotyczących prowadzenia mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawie Nr 1 (A.P.) na wniosek Strony z dnia 31.12.2019 r. wydano dwie decyzje administracyjne. Pierwszą MOPS/212000/000029/2020 z dnia 17.01.2020 r. o skierowaniu Ww. wraz z małoletnim synem do Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz drugą MOPS/2121000/000031/2020 z dnia 17.01.2020 r. o umieszczeniu Ww. w placówce na okres od 1.01.2020 r. do 30.06.2020 r.

Zgodnie z treścią § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 marca 2005 r. w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz. U. z 2005 r. Nr 43, poz. 418) zwanego dalej „rozporządzeniem” osoba ubiegająca się o skierowanie do domu składa wniosek w ośrodku pomocy społecznej właściwym ze względu na jej miejsce zamieszkania, zwanym dalej "ośrodkiem", który zgodnie z normą określoną w ust. 2 tego paragrafu kompletuje dokumenty, o których mowa w ust. 3, w terminie 14 dni i przekazuje je do starosty najbliższego powiatu prowadzącego dom, który wydaje decyzję o skierowaniu do domu. Przywołany przepis prawa nakłada na staroście powiatu, który działa w tym zakresie przez Dyrektora MOPS w Wałbrzychu obowiązek wydania decyzji o skierowaniu do tego typu placówki.

Nieprawidłowość, o której wyżej mowa występuje też w pozostałych skontrolowanych sprawach z tego zakresu (za wyjątkiem sprawy nr 4 A.T), w których organ jednocześnie w wydanych decyzjach orzekał o skierowaniu i umieszczeniu osoby w ww. Domu lub po uprzednim wydaniu decyzji o skierowaniu do placówki wydał drugą decyzję o umieszczeniu w niej osób wnioskujących o wsparcie. Sposób tak prowadzonego postępowania administracyjnego nie znajduje podstaw w obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa i jest sprzeczny z powyżej przywołaną normą prawną określoną w § 4 pkt 1 rozporządzenia.

2. W sprawie Nr 1 (A.P.) w rozstrzygnięciu decyzji MOPS/212000/000031/2020 z dnia 17.01.2020 r. orzeczono o umieszczeniu Pani A.P. wraz z nieletnim synem w Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży na okres od 1.01.2020 r. do 30.06.2020 r. w sytuacji gdy w dniu 31.03.2020 r. mijał rok od pierwszego i nieprzerwanego pobytu Ww. w placówce, w sprawie Nr 3 (M.P.) w rozstrzygnięciu decyzji MOPS/212000/000116/2020 z dnia 28.07.2020 r. orzeczono o umieszczeniu Pani M.P. wraz z nieletnimi dziećmi w Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży na okres od 1.07.2020 r. do 31.12.2020 r. w sytuacji gdy w dniu 18.10.2020 r. mijał rok od pierwszego i nieprzerwanego pobytu Ww. w placówce, ponadto w sprawie nr 6 (M.K.) w rozstrzygnięciu decyzji MOPS/212000/000019/2020 z dnia 15.01.2020 r. orzeczono o umieszczeniu Pani M.K. wraz z małoletnimi dziećmi w Domu na okres od 1.01.2020 r.

do 31.12.2020 r., w sytuacji gdy w dniu 1.04.2020 r. upłynął jej roczny pobyt w placówce oraz w sprawie nr 10 (N.Sz.) decyzją Nr MOPS/212000/000015/2021 z dnia 12.01.2021 r. orzeczono o umieszczeniu Pani N.Sz. z małoletnimi dziećmi w Domu na okres od 1.01.2021 do 30.06.2021 r. w sytuacji gdy w dniu 22.05.2021 r. upłynął roczny okres pobytu w placówce.

Zgodnie z treścią § 5 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia osoba przyjmująca informuje osobę skierowaną o okresie pobytu w domu, który kończy się z dniem wskazanym w decyzji lub z dniem ustania przyczyn uzasadniających skierowanie do domu, nie dłużej jednak niż jeden rok. Z przytoczonego przepisu prawa wynika, że pobyt osoby w ośrodku wsparcia nie powinien być dłuższy niż okres 1 roku. Zatem w świetle wyżej przywołanych okoliczności organ w rozstrzygnięciu decyzji winien wskazać taki okres skierowania, który nie przekroczy tego terminu. Dopiero po jego upływie, po ponownym wniosku Strony i analizie okoliczności sprawy, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji osoby ubiegającej się o pomoc organ zgodnie z normą prawa określoną w § 5 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia może rozważyć możliwości przedłużenia okresu pobytu w domu, w przypadku kontynuowania nauki, zdobywania kwalifikacji zawodowych, zdarzeń losowych lub z innych uzasadnionych powodów.

3. W sprawie Nr 1 (A.P.) wniosek Strony z dnia 2.06.2020 r. o uchylenie decyzji o skierowaniu i umieszczeniu w domu dla matek z małoletnimi dziećmi został załatwiony dopiero w dniu 21.07.2021 r. poprzez wydanie dwóch decyzji, tj. decyzji MOPS/212000/000113/2020 uchylającej decyzję o skierowaniu do domu oraz decyzji MOPS/212000/000114/2020 uchylającej decyzję o umieszczeniu Ww. wraz z synem w placówce.

Zgodnie z art. 35 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 735 ze zm.) organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania (art. 35 § 3 k.p.a.). O każdym niezakończonym w terminie sprawie w terminie zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej jest zobowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

4. W skontrolowanych sprawach wydane decyzje administracyjne dotyczące skierowania i umieszczenia osób w Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, za wyjątkiem decyzji wydanych w sprawie nr 4 (A.T.) podpisane zostały przez osoby nieposiadające upoważnienia do wydawania decyzji w tym zakresie, tj. wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości powiatu.

Regulację dotyczącą kwestii upoważnienia zawarto w art. 112 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości powiatu decyzje administracyjne wydaje starosta lub z jego upoważnienia kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie i inni pracownicy centrum. Zgodnie z powyższym upoważnienie to może być także udzielone innej osobie na wniosek kierownika powiatowego centrum. Decyzje z upoważnienia starosty, oprócz kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie, mogą wydawać również inne osoby. Ustawodawca nie określa o kogo chodzi i w praktyce są to zwykle pracownicy powiatowego centrum.

Warunkiem udzielenia upoważnienia innym pracownikom centrum jest jednak wniosek kierownika centrum.

Zadania powiatowych centrów pomocy rodzinie w miastach na prawach powiatu realizują miejskie ośrodki pomocy społecznej. W związku z powyższym w sprawach indywidualnych z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości powiatu decyzje administracyjne wydaje Prezydent Miasta lub z jego upoważnienia kierownik miejskiego ośrodka pomocy społecznej i inni pracownicy MOPS, upoważnieni na wniosek kierownika.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wałbrzychu stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. brak upoważnienia dla kierowników, zastępców kierowników i osób pełniących obowiązki kierownika do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości powiatu,
2. nieprawidłowe ustalenie dochodu osoby/rodziny w wywiadach środowiskowych sporządzonych w sprawach dotyczących pomocy na kontynuowanie nauki,
3. nieprawidłowy sposób doręczania decyzji administracyjnej,
4. brak wydania decyzji dotyczącej umieszczenia w dps,

5. nieprawidłowy tok postępowania w sprawach dotyczących wydawania decyzji w przedmiocie skierowania do Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, w tym nieprawidłowe ustalenie okresu pobytu w tym domu,
6. nieterminowe załatwienie sprawy dotyczącej uchylenia decyzji o skierowaniu i umieszczeniu w Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

1. Świadczenia z pomocy społecznej realizowane w ramach zadań powiatu przyznawać decyzją administracyjną podpisaną przez osoby upoważnione na wniosek Dyrektora MOPS w Wałbrzychu.

Podstawa prawna: art. 112 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Za dochód przyjmować sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu; składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób (bez potrąceń komorniczych). W przypadku ustalania prawa do pomocy pieniężnej na samodzielnienie oraz pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki do dochodu nie wliczać pomocy pieniężnej, o której mowa w art. 88 ust.1 ustawy.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3, art. 10 ust. 2 i art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Decyzje administracyjne doręczać stronom za pokwitowaniem przez operatora pocztowego, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania pism w lokalu organu administracji publicznej, dopilnować, aby odbierający pismo potwierdzał doręczenie mu pism swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

Podstawa prawna: art. 39, art. 42 § 2, art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Sprawy dotyczące umieszczenia osoby skierowanej do dps załatwiać poprzez wydanie decyzji administracyjnej w tym zakresie.

Podstawa prawna: art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. W sprawach osób ubiegających się o skierowanie do Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży prowadzić postępowanie administracyjne w sposób wskazany § 4 i § 5 rozporządzenia.

Podstawa prawna: § 4 i § 5 rozporządzenia z dnia 8 marca 2005 r. Ministra Polityki Społecznej w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży (Dz. U. z 2005 r., Nr 43, poz. 418).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Decyzje administracyjne wydawać bez zbędnej zwłoki. Sprawy wymagające postępowania wyjaśniającego rozpatrywać nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowane – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

Podstawa prawna: art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Otrzymują:

1. Prezydent Miasta Wałbrzycha
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dariusz Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej